

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/130- /2011. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszos által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 506/2010. (XII. 15.) számú állásfoglalása megállapításaira – a panasszal kapcsolatos eljárást a felvételtkészítés megakadályozása tekintetében

megszüntetem,

a civil ruhás rendőrök szabályos igazolási kötelezettségének elmulasztása tekintetében a panasznak

helyt adok,

minden egyéb vonatkozásban a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése a) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos beadványában sérelmeit az alábbiak szerint adta elő. Az említett napon 10 óra 5 perckor koszorút helyezett el egy Budapest, XV. kerületi emlékműnél a barátaival, majd autóba szálltak, és elindultak a helyszínről. 10 óra 10 perckor a gépjárművet rendőrök tartóztatták fel, és közúti ellenőrzésre hivatkozva intézkedni kezdtek. Az összesen 12 intézkedő rendőr 3 rendőrségi és egy civil gépjárművel „vette körül” az intézkedés alá vont járművet, és elkérték a gépkocsiban utazó személyek – így a panaszos – okmányait. A panaszos álláspontja szerint a rendőrök eljárása „nem illeszthető a közúti ellenőrzés fogalmába”, és úgy érezte, mintha előre eltervezett rendőrségi akciót hajtottak volna végre velük szemben. A panaszos egyik barátja videofelvételt akart készíteni a történetekről, azt azonban a rendőrök nem engedték.

Miután a panaszos és társai visszakapták az irataikat, a civil ruhát viselő rendőrök azonban nem engedték tovább őket arra hivatkozva, hogy majd a parancsnokuk közli az intézkedés okát, erre azonban utóbb sem került sor. Az intézkedésről a rendőrök jelentést készítettek, a panaszos elmondása szerint azonban a jelentést készítő rendőr csak 10 óra 20 perckor érkezett a helyszínre. A kérkező rendőrök továbbra sem közölték, hogy milyen indokkal tartóztatták fel a gépkocsiban utazókat, és a panaszos véleménye szerint azt nem is tudták, csak utólag próbáltak magyarázatot keresni.

A panaszos megalázáson érezte a rendőrök eljárását, amelynek keretében az utcán, a lakók szeme láttára „megmotozták”, és a barátja kocsijában lévő tárgyakat kipakoltatták a földre. Ezek után újból ismét az irataikat kérték, majd „rövid tanakodás után” közölték, hogy előállítást hajtanak végre. Arra a kérdésre, hogy mi az előállítás oka, a rendőrök először azt felelték, hogy „felosztatott társadalmi tevékenységet” folytattak. A panaszos számára az iratokból vált utóbb nyilvánvalóvá, hogy az alatt felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvételt értettek, de hivatkozásukat nem helyesen fogalmazták meg. Ezt követően arra a kérdésre, hogy a koszorúzás hogyan azonosítható ezzel a magatartással, a rendőrök nem adtak választ.

A panaszos sérelmezi, hogy a rendőri jelentés arra utal, hogy őt és társait felszólították valamilyen szabálysértés abbahagyására, azonban a szabálysértési határozatból is kitűnik, hogy ilyen nem történt, hiszen az igazoltatás megkezdése előtt a gépjárműben tartózkodott, és ott nem tanúsított szabályszegő magatartást.

A panaszos a beadványában előadottakat a Panasztestület kérésére az alábbiakkal egészítette ki. A koszorúzást követően a panaszos és társai már beszálltak gépkocsijukba, amikor megállt velük szemben egy civil személyautó, ahonnan „integettek nekik”, hogy álljanak meg. A civil autóból négy civil ruhás, fegyveres rendőr szállt ki, és közúti ellenőrzésre hivatkozva – a panaszos álláspontja szerint a valódi indokot elhallgatva – elkérték a vezető személyi igazolványát, majd pedig a panaszosét. A rendőrök a jelvényükön

kívül más igazolványt nem mutattak, amivel bizonyítani tudták volna, hogy valódi rendőrök. Nem kérték továbbá a vezetőtől a jogosítványát vagy a forgalmi engedélyt. A panaszos társát pedig a rendőrök megakadályozták abban, hogy az intézkedésről felvételt készítsen.

A panaszos sérelmezi továbbá, hogy az intézkedés befejezésekor nem kapott tájékoztatást jogorvoslati lehetőségeiről, ezáltal korlátozták jogorvoslathoz való jogának érvényesítését.

A panaszos panasszal él egy általa megnevezett r. hdgy ellen, aki szakszerűnek és jogszerűnek minősítette az előállítását az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján, mivel nem hangzott el felszólítás a jogszerűtlen magatartás abbahagyására, továbbá mivel nem tartotta szükségesnek a meghallgatását az ellentmondások feloldása érdekében.

Sérelmezi a panaszos, hogy szabadságát 10 óra 30 perctől egészen 15 óráig korlátozták, amely idő alatt se enni, se inni nem kapott.

A fentiek alapján kérte a történetek kivizsgálását.

II.

A rendelkezésre álló rendőrségi dokumentumokból az alábbi lényeges tények állapíthatók meg.

Budapest Rendőrfőkapitánya egyedi utasításával Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el 2010. július 4-én 00 órától 24 óráig az Rtv. 30. §-ában foglalt rendelkezések alapján.

A rendőri állomány feladata ennek keretében az volt, hogy figyelemmel kísérje a rendezvényre érkezőket, valamint a helyszíneken tartózkodókat és megakadályozza jogsértések kialakulását. Ennek érdekében szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat-, csomag- és járműátvizsgálást hajtott végre. Továbbá az Rtv. 13. §-a alapján, illetőleg kérésre esetlegesen közreműködött a megbomlott rend helyreállításában.

Az utasítás indokolása szerint egy magánszemély rendezvényt jelentett be az Erzsébet térre, valamint a Felvonulási tér – Andrássy út – Bajcsy-Zsilinszky út – Hajós utca útvonalra, és a rendezvényen jelentős számú résztvevő megjelenése volt várható.

A panaszossal szemben intézkedő rendőr jelentése szerint az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatást, a 31. § (1) bekezdése alapján személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálását, majd az Rtv. 33. § (2) bekezdésének f) pont I. fordulata alapján – mivel a szabálysértést abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatta – előállítást hajtott végre. Az intézkedés során a panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmazott.

Az intézkedés alapjául szolgáló események leírásaként az eljáró rendőr előadta, hogy a panaszban említett napon mobil csoportban látott el szolgálatot. 10 óra 30 perckor utasításra jelent meg Budapest XV. kerület, Körvasút sor - Rákos út kereszteződésében lévő emlékműnél, ahol a – jelentésben pontosan meg nem nevezett – rendezvényekkel összefüggésbe hozható négy személy tartózkodott. A helyszínre korábban megérkezett rendőri egység az intézkedő rendőröket arról tájékoztatta, hogy a helyszínen jelenlévő négy személy 10 óra körül koszorút helyezett el az emlékműnél, amely során egy ember tiszteletadást teljesített, a rendőrök vezényszavakat nem hallottak, mivel a helyszíntől távol tartózkodtak, azonban úgy vélik, fenti személyek magatartásukkal „az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (Szabs. rend.) 10/C. §-ában tilalmazott magatartást” valósítottak meg.

A rendőrök ellenőrzés alá vonták az ott tartózkodó négy személyt, köztük a panaszoszt, akivel kapcsolatosan a jelentés megjegyzi, hogy a koszorúzáson részt vett, és az intézkedés kezdetekor épp távozni készült. A panaszos az igazolásra vonatkozó felszólításnak eleget tett, személyi igazolványát átadta. Az igazoltatás után az eljáró rendőr átvizsgálta a panaszos

ruházatát és csomagját, amelynek során bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésére utaló vagy abból származó eszközt, tárgyat nem talált.

Mindezeket követően a rendőr közölte a panaszossal, hogy a Szabs. rend. 10/C. §-a szerinti felosztott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértése miatt, továbbá mivel vele szemben az eljárás azonnal lefolytatható, előállítja a BRFK XIV. kerületi Rendőrkapitányságra. Az intézkedéssel szembeni panasztételi jogról a panaszost az eljáró rendőr tájékoztatta, amely kapcsán megjegyzi, hogy az általa fogatosított cselekményekkel összefüggésben nem, de a civil ruhás nyomozók intézkedésével szemben a panaszos jelezte panasztételi szándékát. Ezt követően a panaszost az eljáró rendőr előállította a rendőrkapitányságra.

A jelentés megjegyzése szerint az intézkedésről, a járműről, a helyszínről, az emlékműről kép- és hangfelvétel készült.

A panaszos az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról tájékoztatást, az előállítás idejéről igazolást kapott. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban továbbá a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2.§ (8)-(9) bekezdései és a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. §-a alapján jogairól és kötelezettségeiről tájékoztatást kapott.

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapításai szerint a jelentésben megjelölt intézkedések végrehajtása jogszerű és szakszerű volt, a rendőri fellépés során nem sérült az arányosság követelménye sem.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Akció Osztály I. Műveleti Alosztály vezetője a sérelmezett eseményekről az alábbi tartalommal készített parancsnoki kivizsgálást.

Az alosztályvezető az említett napon 8 órától látott el nappalos szolgálatot. 10 óra körüli időben, utasításra haladt el szolgálati gépkocsival a Budapest, XV. kerület, Rákospalotai Körvasút soron a Rákos út irányába. A kereszteződésében lévő Árpád emlékműnél 12 fő, többségében terepmintás katonai gyakorló ruházatot viselő és több civil személyből álló csoportosulásra lett figyelmes, amelynek tagjai az emlékművel szemben álltak és tiszteletüket tisztelegéssel fejezték ki. Később a csoport tagjai a közeli utcában parkoló gépkocsik felé indultak. Az útkereszteződésbe érve – a látottaktól mintegy 50-60 méter távolságra – az alosztályvezető telefonon tájékoztatta a Bevetési Főosztály vezetőjét tapasztalatairól, aki azonnal utasítást adott arra, hogy a rendőrök a csoport tagjait vonják intézkedés alá a körülmények tisztázása érdekében.

Az alosztályvezető ekkor további rendőri egységeket kért a helyszínre, mert ő csak két társsal látta el a feladatait. Mivel időközben a rendőrök a szolgálati gépkocsival áthaladtak a kereszteződésen, az utasítás hallatán visszafordultak, és a Rákos út-Taksony utca kereszteződése felé indultak. Mire odaértek, a helyszínen már csak egy gépkocsit találtak, amely éppen indulni készült. A jármű álló helyzetből pár métert tett meg előre, amikor a rendőrök a szolgálati gépkocsival lassú tempóban, óvatosan, átlós irányból megközelítették, és attól kb. 5-6 méter távolságra, biztonságosan megálltak.

A szolgálati járműből kiszállva, „rendőrség, közúti ellenőrzés” felszólítással kezdték meg az intézkedést, amellyel egy időben a helyszínre érkeztek az Akció Osztály további egységei is.

A vezető kiszállt az intézkedés alá vont gépkocsiból, és az egyik rendőrnek átnyújtotta az iratait. Az ügyelet bejegyzése szerint az összegyűjtött okmányok alapján az érintett személyek adatainak ellenőrzését 10 óra 13 perckor kezdték meg. A járműben a vezetőn kívül további három személy tartózkodott.

A gépkocsi vezetője a rendőrök kérdésére elmondta, hogy az Árpád emlékmű megkoszorúzására érkezett a helyszínre. Az alosztályvezető a látottak és az intézkedés alá vont személyek válasza alapján úgy ítélte meg, hogy fennáll szabálysértés elkövetésének a gyanúja, amit jelentett a Bevetési Főosztály vezetőjének. A főosztályvezető mindezek alapján

egyenruhás egységeket küldött a helyszínre, akiket érkezésükkor az alosztályvezető tájékoztatott az előzményekről, majd az intézkedés végrehajtását az egység parancsnokának átadta.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Bevetési Osztály osztályvezető-helyettese a sérelmezett eseményekkel összefüggésben a Panasztestület megkeresésére az alábbiakat adta elő.

Az említett napon meghatározott biztosítási feladatok ellátása idejére a rendőrség Biztosítási Törzsét állított fel, amelynek keretein belül jogi alcsoport végezte a rendőri egységektől beérkező információk folyamatos elemzését. Az osztályvezető-helyettes ennek eredményeként kapott utasítást a Biztosítási Törzs vezetőjétől arra, hogy Budapest, XV. kerület Körvasút sor és Rákos út kereszteződésében lévő emlékműnél tartózkodó személyeket szabálysértés elkövetése miatt állítsa elő. A feladat végrehajtásával az osztályvezető-helyettes kb. 10 óra 30 perc körüli időben a r. hadnagyot és csoportját bízta meg.

A jelentés tanúsága szerint az intézkedő rendőrök az utasítás végrehajtását az Rtv. 20. §-ában foglalt követelmények betartásával kezdték meg: az intézkedés kezdetén közölték nevüket, azonosító számukat, valamint az intézkedés tényét és célját. A rendőri fellépés keretében az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatást, majd a 31. § (1) bekezdése szerint ruházátvizsgálatot végeztek. Ezt követően, mivel a szabálysértést elkövető személyekkel szemben, a Törzs utasítása alapján az eljárás azonnal lefolytatható volt, az érintetteket az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján előállították.

Az intézkedés alá vont személyeket a rendőrök a panasztétel lehetőségéről tájékoztatták, azzal az érintettek nem kívántak élni.

Az intézkedés helyszínén készült videofelvételeket az intézkedést követően megküldték a BRFK Bűnügyi Szervek Értékelő Osztály vezetőjének.

Az osztályvezető-helyettes megjegyzi, hogy a polgári ruhában szolgálatot teljesítő kollégák intézkedésével kapcsolatban nyilatkozni nem áll módjában.

A panaszost és három társát a „Nemzet, Haza, Család Polgári Egyesület rendezvénye során előállított személyek” elnevezésű irat tanúsága szerint a BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök állították elő a BRFK XIV. kerületi Rendőrkapitányságra a Szabs. rend. 10/C. § (2) bekezdése alapján 10 óra 30 perctől 15 óráig.

A panaszos 13 óra 50 perckor tett írásos nyilatkozatai szerint nem kérte hozzátartozó értesítését, illetve – a szabálysértési eljárással összefüggésben – a jogi képviselet lehetőségével élni kívánt.

A panaszos előállításáról szóló igazolás tanúsága szerint személyes szabadságának korlátozása 10 óra 30 perctől 15 óráig tartott. Annak ideje alatt a panaszosnak sérülése vagy panasa nem keletkezett.

A rendőrségi iratok között szerepel egy „Átvételi elismervény”, amely tanúsítja, hogy a panaszos mobiltelefonját az egyik intézkedő rendőrnek átadta.

A BRFK Értékelő Osztály vezetőjének tájékoztatása szerint a sérelmezett eseményekről képi dokumentációval nem rendelkeznek.

A panaszos meghallgatása a szabálysértési ügyben a jegyzőkönyv tanúsága szerint 14 óra 39 perctől 14 óra 49 percig tartott.

A szabálysértési ügyben hozott, 2010. július 4-én kelt határozatban a hatóság a panaszost – mivel megvalósította az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.)

Korm. rendelet 10/C. § (2) bekezdésébe ütköző szabálysértést, vagyis – felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértés elkövetése miatt 30.000 Ft pénzbírsággal sújtotta. A panaszos a határozat ellen kifogást terjesztett elő. A kifogás eredményként a bíróság az elsőfokú határozatot megváltoztatta és a szabálysértési eljárást megszüntette, mivel megállapította, hogy a panaszos a terhére rótt szabálysértést nem követte el.

III.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az alábbi tényállást állapítottam meg a döntésem alapjául.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Akció Osztály I. Műveleti Alosztály vezetője beosztottaival 2010. július 04-én 8 órától látott el nappalos szolgálatot. 10 óra körüli időben, utasításra haladt el szolgálati gépkocsival a Budapest, XV. kerület, Rákospalotai körvasútsoron a Rákos út irányába. Ekkor a kereszteződésében lévő Árpád emlékműnél 12 fős, többségében terepmintás katonai gyakorló ruházatot viselő és több civil személyből álló csoport tartózkodott, amelynek tagjai – így a panaszos is – az emlékművel szemben álltak és tiszteletüket tisztelgéssel fejezték ki. Később a csoport tagjai a közeli utcában parkoló gépkocsik felé indultak a rendőrök. A történetek jelentését és az ezzel kapcsolatos utasítás vételét követően a Rákos út-Taksony utca kereszteződése felé indultak. Mire odaértek, a helyszínen már csak egy gépkocsit találtak, amely éppen indulni készült. A jármű álló helyzetből pár métert tett meg előre, amikor a rendőrök a szolgálati gépkocsival lassú tempóban, óvatosan, átlós irányból megközelítették, és attól kb. 5-6 méter távolságra, biztonságosan megálltak.

A szolgálati járműből kiszállva, „rendőrség, közúti ellenőrzés” felszólítással kezdték meg az intézkedést, jelvényüket felmutatták, amellyel egy időben a helyszínre érkeztek az Akció Osztály további egységei is.

A vezető kiszállt az intézkedés alá vont gépkocsiból, és az egyik rendőrnek átnyújtotta az iratait. A járműben a vezetőn kívül további három személy – köztük a panaszos – tartózkodott.

A gépkocsi vezetője a rendőrök kérdésére elmondta, hogy az Árpád emlékmű megkoszorúzására érkezett a helyszínre. Az alosztályvezető a látottak és az intézkedés alá vont személyek válaszai alapján úgy ítélte meg, hogy fennáll szabálysértés elkövetésének a gyanúja, amit jelentett a Bevetési Főosztály vezetőjének. A főosztályvezető mindezek alapján egyenruhás egységeket küldött a helyszínre, akiket érkezésükkor az alosztályvezető tájékoztatott az előzményekről, majd az intézkedés végrehajtását az egység parancsnokának átadta.

A később érkezett rendőrök ellenőrzés alá vonták az ott tartózkodó négy személyt, köztük a panaszost, aki a koszorúzáson részt vett, és az intézkedés kezdetekor – jármű utasaként – épp távozni készült. A panaszos az igazolásra vonatkozó felszólításnak eleget tett, személyi igazolványát átadta. Az igazoltatás után ruházatát és csomagját átvizsgálták, amelynek során bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésére utaló vagy abból származó eszközt, tárgyat nem találtak.

Mindezeket követően a rendőr közölte a panaszossal, hogy a Szabs. rend. 10/C. §-a szerinti felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértése miatt, továbbá mivel vele szemben az eljárás azonnal lefolytatható, előállítja a BRFK XIV. kerületi Rendőrkapitányságra. Az intézkedéssel szembeni panasztételi jogról a panaszost az eljáró rendőr tájékoztatta. Ezt követően a panaszost az eljáró rendőr előállította a rendőrkapitányságra. Az előállítás során – mely 10.30 órától 15.00 óráig tartott –

szabálysértési eljárás keretében – jogi képviselő jelenlétében – eljárás alá vont személyként meghallgatták, szabálysértési jogi felelősségét határozattal megállapították, majd 10 perccel később szabadon engedték. Az előállítás során a panaszosnak sérülése, illetve panasa nem keletkezett.

A panaszos több személy jelenlétében többségében katonai ruházatban, tisztelgéssel fejezte ki tiszteletét az Árpád emlékműnél. A közelmúltban a Magyar Gárda felosztatásával összefüggésben új szabálysértési jogi tényállásokat alkotott a jogalkotó, mely alapján büntethető cselekmény, ha valaki felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében részt vesz. Ez a sajátos és újszerű probléma jelentős kihívás elé állította a Rendőrséget is, hiszen a betiltott Magyar Gárda egyesület és a szervesen hozzá tartozó mozgalom tevékenysége sajátos formaruha viseléséről, katonai jellegű külsőségek – így alakzatban való mozgás, eskütétel, illetve vezényszavak és a katonai tiszteletadás formáinak – alkalmazásáról volt felismerhető. Ez a társadalmi szervezet hordozta megalakulásától a legmarkánsabban ezen katonai jelleget.

A jogerős felosztatást követően – a szabálysértési jogi felelősség elkerülése érdekében – több esetben előfordult, hogy a Magyar Gárdában alkalmazottól eltérő, ám egységes öltözetviselésével, a fegyveres szervek alaki szabályzataiban foglaltaktól eltérő alakzatok alkalmazásával – a sajátos köszöntés, vezényszavak és tiszteletadás alkalmazása mellett – jelentek meg csoportok bizonyos helyszíneken. Ezen esetekben – jogalkotói iránymutatás, és kiforrott jogalkalmazói gyakorlat hiányában – kellett eldönteni, hogy terheli-e ilyen esetekben a rendőrt intézkedési kötelezettség. Több esetben állampolgári bejelentés alapján kellett ilyen helyzetben intézkedni.

Ezen esetekben a Rendőrség akkor lépett fel és akkor lép fel, amikor a civil csoport tevékenysége a külső szemlélő számára katonai jegyeket hordoz (katonai ruházat, katonai tiszteletadás, vezényszavak alkalmazása), mert a fent írtak alapján e magatartás – az egyszerű gyanú szintjén – a Magyar Gárdához is köthető. Mivel a panaszolt intézkedést megelőzően katonai jellegű ruházatot viselő személyek katonai tiszteletadás (tisztelgés) teljesítésével vettek részt egy rendezvényen, alaposan merült fel az egyszerű gyanú a rendőrökben arra vonatkozóan, hogy a felosztatott Magyar Gárda korábbi tevékenységi körébe tartozó rendezvény zajlott, amely miatt a résztvevőket szabálysértési jogi felelősség terheli. Ezek alapján tényyszerűen megállapítható, hogy a panaszolt intézkedés kellő jogalappal történt, hangsúlyozva azt a tényt is, hogy az intézkedés alapjául szolgáló, az intézkedéskor tapasztalható tényekre tekintettel dönt a rendőr az egyes intézkedések foganasításáról. Ilyen esetekben az előállításhoz a törvényben megkövetelt szabálysértés gyanúja nem éri, nem is érheti el a szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz, amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés lehetőségét nyilvánvalóan felveti¹, ez kellő alapot szolgáltat az

¹ Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) kormányrendelet 10/C. § (1)-(4) bekezdései szerint aki a bíróság által társadalmi szervezet felosztatásáról hozott döntésében jogellenesnek nyilvánított tevékenységet végez, százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. Aki a bíróság által felosztatott társadalmi szervezet működésében a felosztatás után részt vesz, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. Aki nyilvános rendezvényen a bíróság által felosztatott társadalmi szervezet egyenruháját vagy formaruháját viseli, továbbá aki nyilvános rendezvényen olyan egyenruhát vagy formaruhát visel, amelyről - annak jellegzetes tulajdonságai miatt - bíróság által felosztatott társadalmi szervezet egyenruhája, formaruhája ismerhető fel, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. Az (1)-(3) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

intézkedésre². A gyanú e csekély foka miatt az intézkedés jogszerűségét nem érinti, ha az eljáró hatóságok a szabálysértési jogi felelősséget bármely okból utóbb nem állapítják meg. Emellett fontos megjegyezni, hogy mind az igazoltatásra, mind a jármű, csomag, és ruházat átvizsgálására jogalapot teremtett a Budapest rendőrfőkapitánya által elrendelt fokozott ellenőrzés is³. A panaszos előállítása a fent írt indokok alapján jogalappal történt, mivel a szabálysértés gyanúja fennállt, és a panaszossal szemben az eljárás azonnal lefolytatható volt. Az elrendelt fokozott ellenőrzésre, valamint a foganatosítandó előállításra is tekintettel jogszerű volt a panaszos ruházatának, csomagjának átvizsgálása (lásd a 2. lábjegyzetet).

Ez előállítás tartama alatt a panaszost szabálysértési eljárásban eljárás alá vont személyként hallgatták meg, szabálysértési jogi felelősségét határozattal megállapították, majd 10 perccel később szabadon engedték. Az előállítás a szükséges ideig, négy és fél órán át tartott, ezzel annak tartama arányos korlátozást jelentett a panaszos személyi szabadságára nézve⁴. A panaszossal közölték, hogy szabálysértés miatt állítják elő, mert az eljárás azonnal lefolytatható. Ezzel a rendőr tájékoztatási kötelezettségének e vonatkozásban eleget tett⁵.

Az intézkedések során a panaszos – elmondása szerint – mindvégig tudatában volt, hogy – a civil ruhás, illetve később érkezett egyenruhás személyek – rendőrök voltak. A civil ruhás rendőrök jelvényüket felmutatták ugyan, de igazolványukat nem. Ez az Rtv.-ben foglalt rendelkezéseket részben sértő gyakorlat, a panasznak ezért e tekintetben helyt adok. Az egyenruhát viselő kollégákat az egyenruhájuk, és az azon kötelezően elhelyezett jelvényük a törvény előírásainak megfelelően igazolta, e tekintetben a panaszost jogsérelem nem érte⁶.

Az intézkedés megkezdésekor, a rendőrök a közlekedésrendészeti intézkedést jelölték meg az intézkedés okául, majd az intézkedés későbbi fázisában a később érkezett egyenruhás rendőrök közölték a panaszossal, hogy szabálysértés miatt előállítják, mivel vele szemben az eljárás azonnal lefolytatható. A rendőr joga megválasztani, hogy több – akár az intézkedés kezdetén már ismert, vagy később felmerülő – jogalap esetén mely alapján kezdeményez intézkedést. Ez a helyzet állt fenn a korábban kifejtetteknek megfelelően a panaszolt

² A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján a rendőr előállíthatja azt a személyt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

³ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 30. § (1) bekezdés szerint a rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

A 31. § (1) bekezdés szerint, akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

⁴ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (3) bekezdése alapján a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

⁵ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (4) bekezdése szerint az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

⁶ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 20. § (1) bekezdés a) és b) pontjai szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja.

intézkedés során is. A rendőrök azonban minden esetben közölték az általuk foganatosított intézkedés okát. E tekintetben a panaszost ezért jogsérelem nem érte.

A panaszos panasztételi jogáról az előállítás időtartamáról szóló igazoláson tájékoztatást kapott, amellyel kapcsolatban az igazolás átvételekor úgy nyilatkozott, hogy panasza nem keletkezett. Később azonban határidőben benyújtotta panaszát. Ezek alapján a panaszost a jogorvoslati jogról szóló tájékoztatási kötelezettség tekintetében⁷ sérelem nyilvánvalóan nem érte.

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök egyik ismerősenek megtiltották, hogy az intézkedésről képfelvételt készítsen. A rendőri intézkedés elleni panasz ezen részét a panaszos harmadik személy nevében, meghatalmazás nélkül, egyéb képviseleti jogcím igazolása nélkül terjesztette elő⁸. Az eljárás megszüntetéséről erre tekintettel döntöttem.

A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedést kivizsgáló rendőrtiszt nem megfelelő alapossggal járt el, mivel nem tett semmit azon ellentmondás feloldása érdekében, hogy a rendőri jelentés szöveges része szerint a panaszossal azt közölték, hogy előállítására a szabálysértésre tekintettel azért kerül sor, mert vele szemben az eljárás azonnal lefolytatható, azonban a jelentésnek a jogszabályi hivatkozási része az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont egyetlen mondatának I. fordulatra utal a ténylegesen közölt II. fordulattal szemben. E tekintetben az Rtv. nem ír elő meghallgatással és más módon történő tényfeltárással végzendő vizsgálatot. Ezt mindössze a kényszerítő eszközök alkalmazása tekintetében teszi kötelezővé a törvény. Mivel az előállítás kellő jogalappal történt, és annak során valóban szabálysértési eljárási cselekményeket folytattak le, ezért a jelentés szöveges része helyesen tartalmazta az előállítás pontos okának megjelölését, továbbá azt a tényt, hogy ezen okot közölte a rendőrt a panaszossal is. Ezért pusztán az a tény, hogy a jelentés más helyen nem pontosan – az egyébként kellő jogalappal – közölt törvényi hivatkozást jelöli meg, nem érinti a panaszos jogait. Ezért a parancsnoki kivizsgálás ezen tévedése sem okozhatott a panaszosnak jogsérelemet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

⁷ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.

⁸ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (3) szerint, az Rtv. 92. § (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetekben a cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszthető. Jogi képviselőként jogvédelemmel foglalkozó társadalmi szervezet vagy alapítvány, kisebbségi önkormányzat, jogi oktatást végző egyetem állam- és jogtudományi doktori fokozattal rendelkező egyetemi oktatója is eljárhat.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 30. § f) pontja és 31. § (1) bekezdése a) pontja szerint a hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül, öt munkanapon belül elutasítja, ha a kérelem nyilvánvalóan nem az előterjesztésére jogosulttól származik. A hatóság az eljárást megszünteti, ha a 30. § alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására.

IV.

A Panasztestület állásfoglalásában a panaszos jogorvoslati jogával kapcsolatos tájékoztatással, a harmadik személy nevében előterjesztett kérelemmel, továbbá a parancsnoki kivizsgálással kapcsolatosan kialakított álláspontjával egyetértek. A Panasztestület által tett más megállapításokkal a határozat III. részében kifejtett indokok alapján nem értek egyet.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezet 54. § (1) és (2) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 30. § f) pontja, 31. § (1) bekezdés a) pontja, 100. § (1) bekezdés a) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 20. § (1) bekezdés a) és b) pontjai és (2) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 31. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés f) pontja valamint (3) és (4) bekezdései, 92. § (1) - (3) bekezdései, a 93/A § (7) és (9) bekezdései.
- Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) kormányrendelet 10/C. § (1)-(4) bekezdései.

A jelen eljárásban hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Budapest, 2011. február „ „.

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány